

POHYBOVÉ

noviny

REVUE STUDIA POHYBOVÉHO DIVADLA

1
RÍJEN '89

ÚVODNÍK

Proč noviny a proč teď?

Je podzim 1989, ve světě zuří přestrojka a i uvnitř Studia pohybového divadla vznikla potřeba demokratizace. Během minulé sezóny proběhlo mnoho oficiálních i hospodských setkání, ve kterých se hodně diskutovalo, probíralo, hodnotilo a pomlouvalo. Dosud však nevzniklo žádné fórum, kde by se názory tříbily, nedorozumění vyjasňovaly a klepy šířily.

K zachycení měnících se nálad, k pobavení i k vlastním literárním, kritickým a diskusním pokusům jsou tu „Pohybové noviny“ – pro členy SPD a jejich přátele, pro jejich manžele, manželky, milence i domácí zvířectvo. Redakce přijímá všechny příspěvky a vyhrazuje si právo je necenzurované zveřejnit.

Kdo do oprátky chtěl by jít

Ten nechť jde s námi

domácké štěstí zpopelnit

aneb

Provokatéři všech zemí spojte se!

PROHLÁŠENÍ ALTERNATIVNÍ SCÉNY

Dne 2.6. vznikla Alternativní scéna SPD jako studijní, přípravná, ale nezávislá součást SPD. K ozřejmení koncepce nechť slouží následující desatero A.S.

- 1/ Nevěř nikomu
- 2/ Uznávej vedoucí úlohu SPD
- 3/ Buď nezávislý na SPD
- 4/ Používej mozek
- 5/ Používej tělo
- 6/ Buď citlivý v sobě i k druhým
- 7/ Vnímej prostor
- 8/ Vnímej lidi
- 9/ Nehraj pro peníze
- 10/ Věř staré Vangeli

KDO SEJE BRAINSTORMING, SKLÍZÍ RAKOVINU ANEB PO BOUŘI STÁLE DUSNO

Již dlouho se v SPD schylovalo k bouři. Celou zimu roku 1988-9 se kupila mračna nedorozumění, nechápání se, netolerance. Společná práce – zkoušky i představení – spíš odčerpávala energii nutnou k odolnosti a jaro přineslo až nesnesitelné dusno. Útrpné opakování usínajících scén Requiem, unáhlený projekt Nó, Petrovy nepochopitelné výlevy vzteku, brněnské extempore, Ivovy záchvaty truchlivé odevzdanosti, Pavlino omámení kavárnou Slávie, pozdní příchody a nepříchody Vládi, Jardy, Jany, Petra a Sáry a následné znejistění mladších členů SPD smyslem divadla rozklížilo už narušenou obranyschopnost organismu. A tak se oči všech upíraly ke schylující se letní bouři. Předem avizovaná bouře dne 29.6. ve 21.30 skutečně nastala.

Brainstorming „SPD 89“

Pravidla jsou jasná: Na dané téma postupně každý hovoří nejdéle 3 min. stále dokola, dokud je téma živé. Nejedná se o diskusi, ale o skutečnou „intelektuální“ bouři – o sdělení osobních názorů a postojů, pokus o jejich vysvětlení a o pochopení druhých. Bez pěstí a urážek.

Témata:

- I. Proč se zabývám divadlem
- II. Co chci od SPD
 - co mi dávají jednotlivá představení
 - proč hraju v SPD
 - vztah k SPD
- III. Osobní vztahy a rozpory v SPD
 - problém poslušnost Nině
 - vztah „režisér-herec“ v SPD
- IV. Nó
- V. Alternativní scéna
- VI. Budoucnost SPD

Účastníci: Nina, Pavla, Jarda, Ivo a Vláda
Místo: kuchyň N.V.

První kapky vznikající bouře byly osvěžující. J, V, I, P & N se postupně vyznali ze svých lásek k divadlu, ke snobismu i k sobě samým. J. hovořil o obřadním divadle svého dětství – tzv. „hučadle“, které vlastně dodnes podvědomě určuje jeho potřebu vlastní tvorby a ovlivňuje chápání magie světa. V. mluvil o ideálu experimentálních divadel 60. let, o potřebě vlastní cesty a jednotného koncepčního názoru skupiny. I. mluvil o osobní potřebě pozitivního sdělování a působení na diváky, což v SPD ne vždy spatřuje, P. mluvila a mluvila a mluvila a aniž to tušila, přivolávala hromy blesky, N. nad jiné inteligentně hovořila o divadle, ve kterém bojuje se svou vlastní zbabělostí, o vyšším poslání lidského života, o hledání jeho smyslu a z toho vyplývající pokory.

Pozor!

Zde upozorním na první mozkový nádor. Pokora před obrovským zázrakem života, pokora před nekonečnou cestou a utrpením člověka neznamená odevzdanost a nevidomost. Velká N. po celou dobu „bouře“ zaujala stanovisko divícího se dalajlámy, který z výšky své nadoblačnosti nedohlédne bláta, ve kterém stojí.

Bod II.

Co chci od SPD?

V. a I. shodně hovořili o úpornosti a neustálé nutnosti hledání vlastního vývoje, o nepotřebě efektního úspěchu a oživení této donquijotské větve SPD.

J. jemně podotkl: „Nepodceňujme úspěch“, P. se opět krásně rozpovídala a N. zaplála pro necenzurované herectví. Pak rozvíjela teorii o kreditu.

2. mozkový nádor – teorie o kreditu v SPD: Kredit je dle Slovníku cizích slov vyd. r. 1983, str. 381 1. úč. úvěr, 2. honor. důvěra, vážnost. N. dává údajně kredit svým hercům a tudíž ho vyžaduje i zpětně. Velká N. však ve skutečnosti velmi přesně a přísně určuje míru uměleckého názoru a svobody herců – většinou při ztvárňování již daných scén – ale vyžaduje až slepou důvěru v celkovou výpověď. Čili svým hercům dává pouze úzce vymezený, pro sebe inspirativní kredit, sama však žádá absolutní kredit, neboli poslušnost. Analogie s absolutistickými režimy je, myslím, na místě.

„Je málo času, obecného bylo dost. Otevřme hráze,“ řekl V. .

„Vztah režisér – herec v SPD.“

„Tento problém neexistuje!!! Je to pseudoproblém vymyšlený různými teoretiky a pisálky o divadle, ale ve skutečnosti nic takového není!!!“ Řekla velká N.

3. mozkový nádor – N. se vyhýbá jakékoli konfrontaci – plácá.

Pak začala mluvit P., načež zapadla zuřícímu býku V. záklapka a krvavě se do toreadorky P. pustil. Co je profesionalismus? Kde je hranice tvorby a vlastní propagace? Jak se pozná vztah k divadlu a k práci? Kdo má právo odsuzovat a hodnotit? Co jsou skutečné ideály a co jen kavárenské vzdechy? Co je světovost a co jen drzost? Ozývaly se hromy blesky, bouře vrcholila.

I. se s rozhodností unaveného muže a pragmatického mystika přidal k sršícímu V. J. se snažil tlumit rezavou pilu přerézávající P. a velká N. mírnila vášně slovy: „Proč se vy – pozitivní lidé – hádáte? Proč takto vášnivě nenapadáte zjevné darebáky?!”

Z názorů Velké N. začala bujet rakovina. Nino, ať už je tvůj životní názor smýkán jakkoli, Ty nejsi z těch, kteří by odpouštěli a dokázali žít v toleranci. Sama vyzýváš vášně, tak nás – a sebe – neblamuj.

Pavla odešla.

Odešla bouře, utichly vášně. Dusna nebylo. Bohužel.

Čí je to vina? Bouře? Mozků? Pavly? Niny? Vládi?

Potřeby hledat! Ten večer nikdo pořádně nehledal.

Nakonec Ivo oznámil apdikaci z Nó. Nina ji přijala s upřímnou samozřejmostí a lehký vánek hovoru o Alternativní scéně, o Pavle – hvězdě Průchodnici, o dospělosti a pozdních příchodech odvál poslední zbytky bouře. Jar-
da mě pak doprovodil na noční tramvaj a jako jediný usínal klidně. Závidím mu.

V.H.

(červenec 1989)

P.S. Pro úplnost:

Pavla v první fázi mluvila o duchovním uspokojení, o divadlech – svátcích a o archetypech – klíčích k božské čistotě, pak o cestě poznání od „Labyrintu“ k výšinám „Requiem“ a „Nó“, na závěr o profesionálním přístupu a o vztahu souboru k jejímu uměleckému a finančnímu vypětí během celé přípravy představení.

Nina zaujala stanovisko platiče.

DÁMO

Jak lvice škrábete
Jak proud strháváte
A bez milosti žijete

Zloby se nebojíte
Pokoru neznáte
Vy bez milosti žijete

Jak vězeň v hladomorně
Jak dravec v jámě smolné
Bez milosti žijete

Nebojím se Vás, dámo,
Ani se netřesu
Jen se Vás chci zeptat
Proč
tak bez milosti žijete

V.H.

Alternativní scéna SPD vznikla z nutnosti alternativního programu Studia pohybového divadla. Odtud i její název.

Tvorba Niny Vangeli se posledními inscenacemi vrhla na velký jevištní prostor a monumentalitu – v názorech, v podání, ve výrazu. Studiová práce zaměřená na osobnostní růst herců, na vnímání prostoru, diváka, spoluherce i sebe sama se vytratila. Nina pro svou práci nyní potřebuje hotový, profesionálně pracující soubor, který by přesně a tvořivě dokázal vyplnit její umělecké vize.

Je jím současné SPD?

Mám obavu, že ne. Ale – abych se přiznal – ani po tom netoužím. Netoužím hrát ve VUS-u, v souboru Piny Bausch, ani v jiném nekompromisně autorském divadle.

Studio pohybového divadla bylo – zhruba do „Lučavky královské“ – scénou zabývající se hercem. Jeho vnitřním i vnějším světem – duší a tělem. Na základě tohoto typu tvorby se zformoval relativně pevný herecký soubor sedmi až devíti lidí schopný společné herecké práce s jednotným výrazem a snad i divadelní přesvědčivostí. Ovoce této studiové činnosti se pak projevilo hlavně v „Mezopotamii“, ale zasáhlo i do „Requiem“, prvního absolutně autorského představení Niny Vangeli (počítám linii „Labyrint světa a ráj teď“, „Lučavka královská“, „Mezopotamie“, „Requiem“).

V současné době má Nina soubor deseti až dvanácti lidí žánrově ani lidsky nestmelených. A nemá touhu, energii ani čas, aby s nimi koncepčně pracovala. Vzdává se tak toho nejpřitažlivějšího na své práci – experimentu komplexního vývoje svých herců.

Proto vznikla Alternativní scéna SPD.

„Alternativní“ znamená „jinou možnost“, zpravidla protikladnou. A já bych chtěl proti monstře „Requiem“ a vznikajícího „Nó“ postavit živého herce. Herce znajícího sebe sama, herce tvořícího i tvořivého, herce nikdy neukončeného, a přece vedoucího.

I když je tato snaha namířena proti současnému trendu divadla Niny Vangeli, myslím, že pomůže vytvořit kolektiv, který by mohl být v budoucnu oporou i pro její výrazně autorský divadelní rukopis.

Neboť všichni jsme jejími dětmi.

Vladimír Hulec

září 1989

Deník Alternativní scény

2.6.1989 –

1. oficiální zkouška

místo konání: Brumlovka /sportovní hala/

téma: příprava na vystoupení 15.6.

účastníci: Kateřina, Dan, Petr, Sára, Anička + V.H.

9.6.1989 –

1. host Alt. scény – v rámci 2. zkoušky vedl cvičení tai – chi

Polák Tomek

15.6.1989 –

17.20 1. veřejná produkce

„Pohybové variace na hudbu Kofroně & Šimáčka“

místo: foyer Žižkovského divadla /v rámci vernisáže OKD

Praha 3/

Hráli: V.H., Sára, Dan, Petr a Kateřina

29.6.1989 –

2. veřejná produkce

„Fénix“ /pohybová variace na hudbu Kofroně & Šimáček/

místo: Pakult /v rámci vernisáže „Úsměv, vtip a škleb“/

hráli: V.H., Sára, Dan, Anička, Petr

9.10.1989

3. veřejná produkce

„Deukalionův obřad“

místo: Kr. chleby (v rámci vernisáže studentů SPŠg

a jejich přátel)

hráli: Petr, Jarda, Sára, Andra, Dan, V.H.

PROTI VŠEM :

Nino,

divadlo není osobní deník a studiové divadlo by nemělo zachycovat Tvůj osobní vývoj, ale vývoj celého (studiového) společenství. Bardo Thedol je víc než jedno divadelní představení, a proto by nás mělo vést a ovlivňovat. Neměli bychom je znásilňovat tak, jako – bohužel asi – znásilníme Nó.

Ivo,

Bůh není v knihách ani kostelech, ale v srdci. A oheň v srdci nezapálíš slovy, ale činy-činy víry, naděje a lásky. Je dobře, že jsme všichni nedokonalí a Bůh nepoznatelný. Je jen cesta, která nekončí.

Na dně každého z nás je perla i hnojník, tak se netrap nedokonalostí.

Pavlo,

přeji Ti mnoho úspěchů v businessu i showbyznysu a až se probudíš z opojení, abys nebyla moc stará.

Iardo,

Tvá ruka léčí, ale velmi často chybí tam, kde být měla. Dítěti se to odpouští, ale ty už jsi dospěl.

Pavle Li-po,

ozvi se, nebo jsme pro tebe byli jen milenka na jednu noc?

Sáro,

jsi bohyně, ale někdy únavy. Chtělo by to víc spát a do života budík.

Petře,

lopatou se dá kopat jáma, ale ne stavět mosty. Uvědomuješ si to?

Jano,

Tvá vůle je obdivuhodná, Tvá nespolehlivost taky.

Kateřino,

nevěř Západu.

Evo,

jsi umělkyně, jsi citlivost, jsi dokonalost. Ale někdy jsi příliš Umělkyně, příliš Citlivost, příliš Dokonalost.

Anno,

co říct, když všechno začíná,... nečekej, že Ti všechno spadne do klína.

Michale,

promiň, ale Tvůj knír a krátký vlas jsou nedůvěryhodné.

Dane,

proč Tě není deset a proč nemáš nějaký trable? To by bylo divadlo!

Vláďo,

moc kecáš a málo makáš.

V.H.

Blankytná vize hloubky ztrácející se v prostoru – moře a nebe spojené oparem mlhy. Je jarní den, hodina ranní.

Pouze nebe a moře – jediná azurová plocha.

Nablízku malé vlnky přecházejí do stříbrných proměn, v přádénkách vířící pěna, ale o něco dál všechen ruch zmizí, nic není vidět krom barvy – zamženy teplý blankyt nesmírného množství vody slévající se s blankytem oblohy. Není tu žádný obzor, dálka plynule přechází v prostor. Nekoňčná hloubka otvírá se před očima a obrovským obloukem se vznáší nad hlavu, neboť spolu s výškou nabírá barva sílu. Uprostřed této blankytné bezbřehosti zjevují se nezřetelné kontury palácových věží se šikhlými hranatými střechami ohnutými v půlměsíc – stín neobvyklé a starodávné nádhery, osvětlený jak vzpomínka laskavým svitem slunce.

To, co jsem se snažil popsat, Je „kakemono“, japonská malba na hedvábí, které visí na stěně mé aalkovny. Jmenuje se SHINKIRO – „Přelud“. Ale nelze nerozpoznat původ této vize – jedná se o třípytlivé portály blahoslavného Horai a měsíkové střechy Paláce Krále-Draha a jejich tvary – ač namalované současným japonským malířem – jsou tvary čínských budov z doby před jednadvaceti stoletími.

A toto se píše o této krajině v čínských knihách oné doby:

„Do Horai nemá ani smrt ani bolest přístup a zimu tam neznají. Květy nevadnou, ovoce neopadá a když někdo, byť jednou, ovoce ochutná, nepozná již touhu ani hlad. V Horai rostou čarovné rostliny So-rin shi, Riku go aoi a Ban kon-to, které léčí všechny choroby; také tam roste magická tráva Yo-shin shi, která vrací život zemřelým. Její voda je zakletá a jediný její doušek zabezpečí věčné mládí. Obyvatelé Horai, jedí rýži z malinkatých misek, z kterých neubývá, dokud se hlad nenasytí; víno zas pijí z malinkatých číši, ale jako bys ho nepil, číši se vyprázdnit nezdaří, až nadejde rozkošné omámení nápojem.“

Toto a ještě více sdělují nám legendy z doby dynastie Sin. Ale nezdá se pravděpodobné, že by lidé, kteří je psali, někdy Horai spatřili, byť jako přelud. Ve skutečnosti neexistuje čarovné ovoce, které by jednou pro vždy člověka nasýtilo, ani magická tráva křisící mrtvé, ani zakletý pramen či voda, ani misky, z kterých neubývá rýže, ani číšky, v kterých není nedostatek vína. Zrovna tak není pravda, že by v Horai neznali smutek a smrt, tak jako není pravda, že tam není zima. Zimy jsou v Horai mrazivé, vítr tam proniká do morku kostí a střechy Paláce Krále-Draha pokrývají obrovské čepice sněhu.

A přesto jsou v Horai věci podivné, i když ani nejpodivnější z nich žádný čínský pisatel nezaznamenal. Mám na mysli pro to místo specifickou atmosféru. Díky ní se svět slunce v Horai zdá bělejší než kde jinde – podoben mléčnému světlu, které neoslňuje – překvapivě čistý a lahodný. Tamní atmosféra se liší od té, kterou současný člověk zná – je tak starodávná, až mě úlek zachvacuje, snažím-li se to smysly pochopit. Neurčuje ji směs dusíku a kyslíku. Nevyltává ji obyčejné povětří, ale duch – substance složená u kvintiliónů pokolení duší spojených v jedinou nezměřitelnou poloprůsvitnost. Duší lidí, kteří přemýšleli způsobem zcela nepodobným našemu. Když smrtelník vdechuje tuto atmosféru, proniká do jeho krve dech oněch duší, které opanují jeho mysl, až začne nově chápat pojem Času a Prostoru, aby mohl vidět, cítit a myslet, tak jak ony kdysi viděly, cítily a mystely. Jak sen jsou lahodné ony přeměny, abychom nakonec našli Horai z Čínských kronik:

„Protože opravdové zlo tam neznají, srdce lidí nestárnou a zůstávajíce v srdci mladí, usmívají se občané Horai od okamžiku narození až do chvíle smrti. Když přesto sešlou bohové mezi ně smutek, skrývají tvář za rouškou, dokud smutek nepřejde. Občané Horai se vzájemně milují a důvěřují si, jakoby patřili do jedné rodiny. Řeč žen se podobá zpěvu ptáků, neboť jejich srdce jsou lehká jako ptáččí duše, a vlnící rukávy kimono bavících se dívek připomínají třepot obrovských měkkých křídel. Kromě smutku, v Horai nikdo před nikým nic neskrývá, neboť nemá důvod ke sludu, nic se také nezamyká, neboť se nekrade. Ve dne i v noci jsou všechny dveře otevřené na důkaz, že není důvod k obavám. Tito lidé, ač smrtelní, jsou jistě začarovaní, a proto vše, vyjma Paláce Krále-Draka, je malé, neobyčejné a užasně.“

„Mnohé z toho je výsledkem vdechování duchovní atmosféry, avšak ne vše. Kouzlo vydávané mrtvými není v podstatě ničím jiným než zúročeným ideálem, lřpylem věčné naděje. Coś z této naděje naplňuje se v nejednom srdci – v prosle kráse od egoismu osvobozeného života, v sladkosti ženy.“

Zlé větry ze západu dnes vějí nad Horai a – ó hrůzo! – magická atmosféra se pod jejich nárazy bortí. Stěží nacházíme místa, kde by jen pásy oblak putovaly přes krajiny japonských malířů. Pod těmito střepy čarovné mlhy lze stále ještě nalézt Horai – ale již nikde jinde... Pamatujte, že Horai se také nazývá Shinkiro, což znamená „přelud, nezachytitelná víze“. A tato víze se neodvratně rozplývá, aby se vracela již jen v obrazech, verších a snech...

(Z polštiny přeložil V.H.)

Lafcadio Hearn /1850 – 1904/ byl americký spisovatel a novinář irského původu. Mnoho let pracoval na Karibských ostrovech, aby pak roku 1890 vycestoval do Japonska jako korespondent „Harper's Magazine“. Tam prošel neobvyklou metamorfózou: oženil se s Japonkou, přijal buddhistickou víru a nakonec se stal coby Koizumi Yakumo japonským občanem. Přednášel anglickou literaturu na universitě Waseda v Tokiu a současně studoval kulturu své nové vlasti. V době pobytu v Japonsku napsal řadu knih, z kterých nejznámější je cyklus pověstí a legend „Kwaidan“, dodnes často vydávaný po celém světě. V předmluvě ložiského vydání ze 70-tých let se píše, že tato kniha je „stejně japonská jako haiku“. Takový názor se může zdát překvapivý – zvláště, zastáváte-li všeobecné mínění o hermetické uzavřenosti literatury Dálného Východu. Avšak fakta jsou fakta: po 14 letech od příchodu do Japonska umírá Hearn jako japonský národní spisovatel. Směle lze říci, že historie jeho života je neméně neobvyklá než povídky, které ve svém „Kwaidanu“ sepsal.

ANKETA

????????????????????????????????????

1. Váš vztah k Alternativní scéně
2. Váš vztah k Shakespearovi

IVO:

1. Pozitivní, ale nezúčastním se
2. Pozitivní, ale neznám... doženu

NINA: 1. Je velmi dobrý..., že jste něco takového udělali. Od-
krylo to nové možnosti souboru a pro mě nutnost, vést vás
k necenzurovanému herectví. Zvlášť u Vládi vidím, že v mno-
hém zaostal a používá určité i mnou způsobené stereotypy.
Velmi se mi líbil extatický Petr a překvapila mě Kateřina.

2. Velmi pozitivní. Přímo zásadní. Je to moje dětská četba.
Většinu jeho her znám z paměti.

PAVLA: 1. V zásadě nevím... Některé pasáže vašeho vystou-
pení (v Pakultu = pozn. redakce) byly působivé, ale celkově to
bylo nepřesvědčivé, křečovitě a pateticky. Třeba ten Vládův
smích na konci. Je to krok zpět... A to já nemohu.

2. Hm... Dobřej. Jenom se mi zdá moc starodávnej.

JIRKA DOBEŠ:

1. Neznám – nevěřím
2. Zná – věřím

EVA KAČABOVÁ:

1. Mně se ty mladí pletou.
2. Ty starý taky.

VĚRDA ŠKRABÁNEK:

1. & 2 ... (ticho)...

Hraj radši šachy

EVA Č.:

1. ... (úhybný manévr očima) ... Neutrální
2. Neutrální (veselý výraz v hlase)

KAREL VANĚK:

1. Hlavně se mi líbí idea hraní na vernisážích a využití netra-
dičního prostoru. Docela rád bych se v budoucnu zúčastnil.
2. Zatím dobřej, i když jsem nikdy nic dobrýho neviděl.

JARDA:

1. Moc pěkný. Překvapilo mě vidět výsledky práce Niny zvenčí.
To se mi jinak nepovede. Měli jste hrát mnohem dýl, pak by to
teprv bylo ono. Nejvíc mě fascinuje Petr. Přitahuje mě tak, že
se vlastně dívám jenom na něj.

2. Ale jó, dobřej. Mně se nejvíc líbí, že při vši hloubce je do-
brodružnej. To se teď nevidí. Teď se nosí buď nesmyslný
horror nebo filosofování bez děje.

PETR:

1. Je pro mě teď důležitější než SPD.
3. Hele, nehraj si na intelektuála.

VLASTA JARÁ:

1. & 2. Nemohu odpovědět, vaří se mi polívka.

HELENA ŠALÁTOVÁ:

1. Obdivuji vás, já už bych tohle nemohla.
2. Zavolej jindy.

ODPOSLECHNUTO V TRAMVAJI:

1. & 2. Já mám rád jenom točenou dvanáctku (zřejmě milovník
blues – pozn. red.)

O FEMINISMU V SPD (slovo do pranice)

Po celou dobu existence SPD jsem napadán, že se zúčastňuji feministického divadla, že jsem zneužíván ve prospěch feministického, mužům nepřátelského a nezdravého pohledu na svět.

Nemyslim. Představení SPD vždy vychází z ženského chápání skutečnosti, zobrazují svět jako obskurní chaos řízený citem a vášněmi, bez řádu a víry, bez pokory a mužského smutku. Ale proč ne? Jsou opravdová, jsou pravdivá. Ženský pohled na svět, chcete-li feminismus, nikdy nepřerostl ve feminizaci – v ovládání muže ženou, nepřerostl v umělecké ani lidské směřování k nepřirozenosti, k nezdraví. Vrcholem feministického, přitom vysoce pravdivého a hlubokého pohledu na svět je podle mne – Requiem. Scény dam s psičky – muži, Ahasvera vyvolávajícího panický ženský stud, znásilnění holčičky psy-muži jsou neoddiskutovatelně ženskými pohledy na skutečnost. Ale obrazy do sebe zapadají a výsledkem je zdrcující, obecně pravdivý obraz-pocit života v depresivní současnosti.

Nyní se zkouší v SPD dvě inscenace – Nó a Bardo Theodol. Obávám se, že onen nezdravý feminismus vystrkuje nebezpečně jedovaté drápy. Znásilňování muže dvěma ženami v jedné z povídek Nó, a to ještě muže charakterizovaného 3 metrovým barevným přirozením, není pouhou provokací, ale – podle mne – urážkou. Herce i diváka. Možná v komedii dell' arte byly takové scény opodstatněné, možná i ve Freudovských vizích markýze de Sade, ale v kontextu tvorby SPD Mezopotamie-Requiem-Bardo se jedná o jed více než feministický. Dospěla snad Nina k fatálnímu zhnusení mužem? Takové je totiž – podle mne – podání současně inscenovaných her Nó. Muž jako trubec, na kterém je žena osudově závislá, touto závislostí trpí a je otrocky svazována. Možná tomu tak je, možná je to názor pouze Niny, ale byl bych nerad, aby to byl názor SPD a tedy abych s ním byl spojován a podílel se na něm.

A že to má být sranda? Dámy, sundejte si kalhotky, připněte si obrovskou zlatou a nechávejte se každé představení znásilňovat dvěma chlapy. Sranda, co?

V. Hulec(srpen 89)

DIVADLO si rozvracet nedáme

Uvědomujeme si dnes všichni, že se dostáváme do vážné situace, kterou je potřeba rozhodným způsobem řešit. Ale společnými silami, jednotně. Vedoucí úlohu NV rozhodně nelze popřít. V poslední době tzv. nezávislé síly pod vedením Vladimíra Hulce vytvářejí samostatnou část souboru s vlastním programem i publikem. Nevím, jestli právě dnes, kdy bychom měli všechny síly soustředit na nová a bezesporu zajímavá představení, která jsou navíc náročná, je na místě takováto aktivita, která nejen, že odčerpává síly souboru, ale navíc jej začíná narušovat uvnitř a to především v řadách

těch mladších členů. Zvláště po té, co se tzv. „Alternativní scéna“ dočkala jakýchsi „úspěchů“, získala věhlas především mezi neinformovanou veřejností. Toto počínání je ale nepřístupné a narušuje morálku souboru. Jestliže mu nebude včas zabráněno nebo jeho činnosti uvedena do správných mezí, může vést i k rozvratu a to nelze v žádném případě připustit. Umění není anarchie a divadlo si rozvracet nedám. Žádám všechny odpovědné členy, aby se nad tím zamysleli a zaujali k těmto aktivitám postoj, který si dříve žádá. Leží teď ve vašich rukách budoucnost souboru. Soustředme se na skutečné úkoly dneška.

člen Studia pohybového divadla

„Vyjít z podzemí!“, „Dosti undergroundu!“, to jsou slova, která vzešla současně od dvou tak protikladných postav, jako je Pavla M. a já. Jak to tedy je s tím undergroundem?!

Tak jako i jiná slova /třeba demokracie nebo láska/, nastalo i zde zmatení pojmů. Myslím, že Pavla si pod pojmem underground představuje umaštěný vlasy a roztrhaný kecky, a tudíž slovy „dosti underground“, směřuje do salónů. Já si pod pojmem underground představuji výlučnost – zajímavou a někdy nutnou – a vyjít z podzemí pro mne znamená vyjít se svou kůží, se svými – třeba výlučnými – názory mezi lidi a dokázat svůj postoj – alespoň uvnitř sebe – i před nepochopením obhájit. Jedině tak získává – podle mne – umělecká /a divadelní obzvlášť/ činnost smysl. Znamená to neohrnovat nos nad normálními a nevzhlízet k privilegovaným. Znamená to hrát v Hronově a nevkrádat se do L.A.

Takže „Dosti undergroundu“, Pavlo!

srpen '89

Vláďa

P.S. Nové kecky už mám!

O SMYSLU TVORBY

Proč umění, když příroda je tak krásná, nekonečná a vzrušující? Proč se trápit, vždyť přece stačí jít a vidět?

No právě! Je vidět a vidět. Vidět předmět, zvíře, člověka, děj a nechápat. Nechápat, že každá molekula, každá vteřina obsahuje neviditelné tajemství, jehož odkrýváním se teprve lidský život stává smysluplným. Teprve toto odkrývané vidění nazýváme krásou.

A to je pro mně umění. Musí mít hloubku, musí být pravdivé a musí být neuchopitelné. Pak má smysl a má smysl se jím zabývat. Nechci žít na povrchu a nalhávat si krásu. Musím se s ní utkat, musím ji hledat a musí mi unikat. A to je tvorba, a to je divadlo, a to je život.

Vyhul (srpen 89)

INZERÁT

Prosíme všechny pamětníky vzniku a prvních kroků SPD o zaslání historických materiálů, případně vlastních vzpomínek. Po otištění čestně vrátíme.

Redakce

ZE SATANSKÝCH VERŠŮ

V.H.

ČEKÁNÍ NA GODOTA

Čekáte na anděla
Čekáte v domnění
Láskou že vaše těla
Ve víno promění

Ráno po probuzení
Jste prázdné nádoby
A hlavou se vám honí
Zrady a podvody

Na krásu zašlé noci
Nikdo už nemyslí
Anděla co vás měl v moci
Nikdo už nevidí

Čekáte na naději
Čekáte čekáte

Čekáte na hrdinu
Čekáte v domnění
Krví že vaši vinu
V nevinu promění

Bloudíte bez pomoci
Kudy jít nevíte
Dny se vám mění v noci
K sobě se choulíte

Jste žárem puklé stíny
Stojíte bez vzdoru
Jste jako sochy z hlíny
Co chtěly být z mramoru

Čekáte na naději
Čekáte čekáte

Čekáte na Godota
Čekáte marně...

VYZNÁNÍ

Ženo,
jsi Krása sama o sobě
jsi žádostné touhy Bohyně
jsi Čarodějka keltská
a Saň sedmichřtánská

A já
tvůj oddaný otrok
krutý panovník

Chci tvé tělo mít
a do krve ho líbat
Tvou duši uchopit
a do smrti ji týrat

SEVRĚNÍ

Je tam je tam
Svět plný nenávisti
Je tam je tam
Svět krvavý a pustý

Já v něm já v něm
Já v kleci uzavřen
Já v něm já v něm
Při letu přistižen

Zakletý do skály
do cizí podoby
Z té už se nezměním
Zůstanu kamením
Svrženým ze skály
do věčný poroby

Je tam je tam
Svět plný nenávisti
Já v něm já v něm
Já v kleci uzavřen

VOLÁNÍ SODOMSKÝCH

Bláznivá holko,
Co hledáš v tomto městě
Nic není na prodej
Skončil už výprodej
Život odtáh' pryč

Tam na okně jsou kleště
Vedle okna rýč
Shořelo i koště
Uteč, holka, pryč

Chtějí tě zahubit
Označit znamením
A pak tě vypudit
Zaházet kamením

Tak odtud utíkej
Jak divá upaluj
Nazpět se nedívej
Svůj život ochraňuj

Bláznivá holko,
Co hledáš v tomto městě
Všichni už odešli
Aby tu nepošli
Tak co Ty tady ještě

Zmiz

VEGETARIÁNSKÁ

Žerete mrtvoly
Mrtvého nic nebolí
Ale mě vynechte
Živého mě zanechte

Kufate rentete
Můj život mi nechejte
Já se vám odvděčím
Zapívám a zatančím

Měníte názory
Názory jak prapory
Ale mě vynechte
Můj názor mi zanechte

Kufate rentete
Můj názor mi nechejte
Já se vám odvděčím
Zapívám a zatančím

Žerete mrtvoly
Mrtvého nic nebolí
Ale mě vynechte
Svobodu mi zanechte

Kufate rentete
Svobodu mi nechejte
Já se vám odvděčím
Zapívám a zatančím

Ticho doktora Čumáka

MOSKVA: Milióny sovětských občanů usedají od počátku července každé ráno ke svým televizním přijímačům, aby načerpaly energii do boje proti stresům. Ústřední program sovětské televize zařadil do svého vysílání pravidelné ranní pětiminutovky, které řídí moskevský lékař Alan Čumak, obdařený „parapsychologickými“ schopnostmi.

■ KAŽDÉ RÁNO AŽ DO 4. SRPNA z televizních obrazovek vyzařuje energie, která má uvolnit vnitřní napětí v organismu diváků a chránit je před vlivem stresů. Doktor Čumak z ostankinského studia mlčky a soustředěně pohlíží do ranních moskevských domácností a volným pohybem rukou řídí biologické proudy. Pro diváky je terapie nenáročná – sedí se zavřenýma očima před obrazovkou. Čumakovo „ticho“ si zájemci mohou nahrát na magnetofonovou pásku.

■ TELEVIZNÍ SEANCE Alana Čumaka jen potvrzují velký zájem, který v poslední době sovětská veřejnost projevuje o parapsychologické jevy. Proslulý je například nedávný experiment, při němž jistý moskevský odborník prostřednictvím televizní obrazovky provedl místní znecitlivění na těle pacienta, který se podrobil operaci v Kyjevě.

Z DOMOVA

„Demokracii nelze rozvíjet bez veřejného pořádku!“

/M. Štěpán/

ZE SVĚTA

„Ještě nikdo nepodnikl cestu od socialismu ke kapitalismu – a to je právě to, co chceme udělat“

/L. Wałęsa/

I'm On Fire /Jsem rozpálenej/

**Hele, holčičko, je tatínek doma
Neodešel a nenechal tě samotnou?
Nehezká touha mnou lomcuje
Jsem rozpálenej**

**Tak mi řekni, maličká, je na tebe hodnej
Moh' by bejt k tobě takovej jako já?
Se mnou ti bude hej
Jsem rozpálenej**

**Holka, jsou chvíle, kdy jakoby někdo vzal nůž
ostrej a tupej, a vyříz' šesticolový
údolí uprostřed mý duše
V noci se probouzím s dekou
naskrz promočenou a s nákladním vlakem
středem mý hlavy projíždějícím
Jen ty můžeš zchladit mou touhu
Jsem rozpálenej**

Bruce SPRINGSTEEN, Paříž, 29.6.1985

Takže. Když jsem jela přeplněným autobusem od metra do Courneuve, kde měl zpívat Bruce Springsteen, bylo mi dost blbě. A říkala jsem si, že by ten člověk musel bejt hodně dobrej, aby mě z toho dostal. A byl.

Parc de Courneuve. Na trávě tam posedávalo a postávalo dost lidí. Asi osmdesát tisíc, jak jsem se pak dočela. Velká scéna, postavená pro tuto příležitost, spousta reproduktorů a obrovská obrazovka, na které bylo vidět zblízka, co bylo zdálky vidět v reálu. Lidi různého druhu, různého stáří /vedle mě seděla nějaká finská rodina s dětmi 15-20 let/; málo punks, kterých je jinak v Paříži vidět spoustu. Příjemná atmosféra.

19.40. Objevil se Springsteen a všichni ostatní: Roy Bittan hraje na piano, syntezátory, varhany; Clarence „Big Man“ Clemons - tenorsaxofon, trubka; Danny Federici - varhany, piano; Nils Lofgren - kytara; Gary Tallent - baskytara; Max Weinberg - bicí a /v pozadí/ Patti Scialfa, která s nimi začala zpívat čtyři dny před začátkem turné /které ostatně ten den trvalo právě jeden rok/.

Začali hrát. Born in the U.S.A. Chtělo by se mi napsat, že Springsteen křičel jednotlivá slova do mikrofonu, ale to asi nejde, protože to byl pořád ještě zpěv - a pěkně. Měla jsem pocit, že tímhle stylem může vydržet zpívat tak hodinu. Nálada všude kolem byla rázem absolutní. Všichni stáli a poslouchali a koukali, co ten člověk vpředu dělá. Kromě toho, že zpíval a hrál na kytaru, tam Springsteen poskakoval, běhal, občas dělal divadýlko spolu s Big Man Clemensem, několikrát vzal celou pohyblivou část kapely na malý výlet na asi dvacetimetrové rampy, které byly po obou stranách jeviště. To vše pouze s malými přestávkami při pomalejších písničkách.

Po necelé hodině hraní byla třičtvrtěhodinová přestávka a pak dál až do konce. Springsteen zpíval všechny písničky z Born in the U.S.A., hodně z The River a z Born to Run. Asi tři skladby jsem neznala, zřejmě z nějakého alba, co jsem neslyšela. Taky hráli Because the Night, kterou napsal s Patti Smith. Stále fantastické tempo. S přibývajícím nocí okolo se lidi pohupovali čím dál víc, tancovali, chvílemi zpívali. Francouzi mají docela pěkný zvyk, že vedle potlesku, pískání a křičení vyjadřují svou spokojenost tím, že zapálí zapalovač a svítí. V takovém množství to vypadalo pěkně.

Někdy okolo tři čtvrtě na jedenáct koncert jakoby končil. Ale skutečně jen „jakoby“, protože pak Springsteen začal přidávat a přidával skoro až do půl dvanácté /asi na tři etapy/. Začal nějakým starým Elvisem, potom Born to Run, Bobby Jean. A pak staré rock'n'rolly. To už skutečně tancovali všichni. A pak řekl něco jako „už dost“ a byl konec.

Čisté tři hodiny bezvadný muziky. A bezvadnej zážitek.

A.H.

Z POHÁDEK PRO OSKÁRKA

„Všechna zvířata mluví,“ řekl medvěd. „Lidé jim ovšem nerozumějí, protože mají příliš tvrdá srdce.“

„Ale což ty a tví bratři nejste také kruti? Potkáte-li v horách pouťníka, obejmete ho takovou silou, že mu rozdrtíte všechna žebra. A když vám padnou do spárů malá zvířata, roztrháte je také.“

„Samozřejmě. Ale my jsme stvořeni k tomu, abychom zabíjeli, a tak zabíjíme bez zloby. Není zloby v medvědími srdci ani v srdci kteréhokoliv ze zvířat, která vy nazýváte divokými.“

„Hleďte! Ale jak je tedy možné, že jsem tvé řeči porozuměl já?“

„Což jsi před chvílí neřekl mému pánu, ať mi vyndá na noc řetěz z nosu, abych mohl klidněji spát?“

„No, to máš pravdu.“

„Ten řetěz mě tlačil a tys to pochopil. Pokaždé, když člověk něco takového pochopí, i jeho duch se trochu pootevře. A kdybyste byli všichni opravdu dobří, poznali byste nakonec všechna tajemství světa.“

„Všechna tajemství světa? A je jich moc?“

Bror pozvedl jednu pracku: „Měl bych co dělat do zítřka, když bych ti je měl opravdu všechna vypočítat, raději ti něco zazpívám. Slyšel jsi mě už někdy zpívat? Tak poslouchej!“

Posadil se na zadek a sepijal konce drápů na žlutém břichu.

„Přirozeně,“ dodal odkášlav si, „by to šlo lépe, když bych měl doprovod. Však se ten nápěv naučíš hrát na dudy.“

Potom medvěd začal poněkud huhňavým, ale mohutným hlasem zpívat:

„Chvalte Věčného na zemi divoká zvířít i zvířata krotká...“

„Musím ti vysvětlit,“ řekl Bror přerušiv zpěv, „jak jsem se této písni naučil. Jednoho dne, když jsem se motal kolem své matky,

spatřili jsme lesem procházet lovce s lukem. Hned jsme se schovali, ale on nás uviděl, a když se trochu přiblížil, vystřílel na mou matku šíp a minul ji. Hned se na něho vrhneme a on utíká co mu nohy stačí k mohutnému dubu a začne na něj šplhat. Sotva se však dostal k hlavnímu větvím, už je má matka u stromu, však dobře víš, že my také umíme šplhat. Ten člověk byl polomrtvý strachem. Prece si však vzpomněl, že máme rádi hudbu a začal zpívat. Mé matce, která měla velmi dobrý sluch, se jeho zpěv zalíbil a vyslechla píseň až do konce; pak objala tlapami dub a chystala se vylézt nahoru, aby zpěváka snědla. Tu spustil muž nový zpěv, ještě živější a příjemnější než ten předchozí. Poslouchali jsme velmi pozorně, protože ten člověk nezpíval špatně, a matka pravila, že to dovrší mou výchovu. Po onom zpěvu následoval další, pak ještě další, a tak minula větší část dne. Když muž vyčerpal zásobu balad, tanečních písní a vojenských pochodů, přešel k duchovním zpěvům. Málem jsme se rozplakali dojetím, má matka i já. Nic námi zvířaty tak nepohne jako chrámové chorály. Nakonec nám lovec předvedl píseň, jejíž prvá slova jsem ti zazpíval a kterou jsem si zapamatoval, protože jakmile ji ten člověk dokončil, začal ji hned zpívat podruhé a tak nám ji zazpíval pětkrát nebo šestkrát. Byl již vskutku u konce sil. Neklid a únava se již projevily na kvalitě jeho hlasu a má matka začala mručet a drápa kmen dubu. Když nadcházela noc, povolil lovec své nepřekonatelné únavě, zavřel oči a spadl nám k nohám. Tu ho má dobrá matka medvědice objala až dočista usnul. A pak jsme ho snědli.“

„Ó,“ zvolal Walesan, „to je hrůza!“

„Vůbec ne,“ odpověděl Bror, „rozplýval se na jazyku. Tedy opakuji: Chvalte Věčného na zemi...“

/JULIEN GREEN – VARUNA/

V sobotu dne 9.9.1989 vystoupila alternativní scéna SPD na poli JZD Krchleby. Nejednalo se o brigádu ani happening, ale o řádně připravené představení v rámci vernisáže výstavy mladých adeptů výtvarného umění, rekrutujících se převážně z Grafické školy – Krchleby 89.

Co tomu předcházelo?

Po červencové nabídce k účasti na této akci bylo třeba rozhodnout, co hrát, proč a jak. Příležitost to byla velká – hrát venku před lidmi připravěnými na divadlo – svátek. Ošidné bylo, že časný poprázdňinový termín nedovoloval přílišné zkoušení, a tak bylo třeba vybrat nosné téma, které by dokázalo překlenout případné pohybové nedostatky. Po poradě s Ninou jsme nakonec vybrali řeckou báji o Deukalionovi. Hledali jsme totiž řecké mýty a báje, vážící se k přírodním živlům – vodě, ohni, větru, kamenům. Chtěli jsme je využít pro plenérovou akci – oslavu důstojnosti, krásy a přírody. A starověké Řecko nás přitahovalo svým ideálem lidské síly spojené s božskou.

O čem pojednává báje o Deukalionovi?

Po potopě světa se Deukalion a jeho žena Pyrrha – jediní spravedliví, kteří přežili – modlí k bohům za obnovení lidstva. Zjeví se jim bohyně Themida a pronese věštbu: „Uvolněte šat, zahalte hlavu a házejte za sebe kosti Velké matky.“ Deukalion a Pyrrha se nejprve zaleknou, pak však pochopí, že kosti Velké matky jsou kameny, kosti Země. A po provedení obřadu skutečně z kamenů, které za sebe házou, ožívají lidé.

Jak tuto báji hrát?

První idea byla takováto: Před předem připravenou hromadou kamenů pronese Jarda-bohyně Themida věštbu, načež Petr se Sárou – Deukalion a Pyrrha si zahalí hlavu a budou kolem stojícím hercům i divákům rozdávat kameny. Herci s kameny v rukou začnou pomalu „ožívat“, pokusí se do hry zapojit diváky a vydají se za Deukalionem, který je dovede k vodě, kde vyvrcholí první – živočišná oslava života. Tanec ve vodě! Tu přeruší boží připomenutí – Jardaova flétna. Deukalion s Pyrrhou vykonají obřad – dikuvzdání za darovaný život. Deukalion zapálí posvátný oheň a Pyrrha přinese obřadní nádobu s vínem. Herci začnou postupně vycházet z vody, položí kolem ohně své kameny, napijí se z nádoby, kterou poté předají divákům a rozplynou se mezi ně.

V Krchlebcích jsme však nenalezli žádný vhodný potok a prostor dvora, kde se výstava odehrávala, byl spíš zahumusený než čistý.

Co tedy dělat?

Přichází Jarda se spásnou myšlenkou. Nad dvorem je sklizené pole-kopeček asi 70 m dlouhý a na vrcholu zelený háj. Využijme tento obrovský prostor a hrajme tam.

Problém s místními – že čerstvě zasázenou řepku zničíme – byl záhy vyřešen tím, že diváci budou přihlížet zdola, zpoza pole. Problém obsazení – málo herců – vyřešen tak, že neobsadíme Pyrrhu a přibereme ještě dobrovolníky. Sehnali jsme jediného – Andreu, která s námi přijela z Prahy. Chtěl jsem ještě 2 1/2 letého Mikoláše, ale neprošlo to.

Takže: Deukalion – Petr

Themida – Jarda

Kameny – Sára, Andrea, Dan a Vláša

Jak proběhlo představení?

Popíšu ho očima jednoho z kamenů.

V 13.45 jsme pomalu vyšli z hájku a rozložili se na horní části pole. Dole u připraveného ohniště stál Petr. Všichni v černých sukních, dívky a Petr ještě v černých tričkách. Bosí. Jarda v bílém, schovaný v lesíku.

Pomalu přicházejí diváci, poposedávají, popostávají na kraji pole. Petr se vydává na pouť směrem k nám.

Ale jak! Celou dobu tančí. Jeho cesta je plná zoufalství ze zažité potopy světa, plná opojení z přežití, tajemná, závratná, tragická. Pomalu, chvílemi zrychlenou rotací spojenou se skoky-lety se dostává k nám. Působí jak smrt ze závěru Bergmanovy Sedmé pečeti – ovládá celé pole, jeho šaty a rukávy vlající ve větru jakoby měly magickou moc nad celým vesmírem. Jeho tanec tak předznamenával následnou pouť oživlých kamenů. U hromady kamenů se zastaví – tragický záklon, pak poklona – prosba bohům. Z lesíka vychází Jarda – Themida a hraje na flétnu. Její tóny strhává vítr. Themida pronáší svou věštbu. „Uvolni šat, zahal hlavu a házej za sebe kosti Velké matky“. Dvakrát opakovaná nese se údolím. Po delší melodii odhazuje Themida flétnu směrem ke kamenům-hercům a odchází. Zdrčený Deukalion nechápe věštbu. Vstává, padá, je zoufalý. Náhle se zarazí, věštbu pochopí. Vrací se ke kamenům. Pomalu – obřadně si zahalí hlavu černým šálem, otočí se čelem k divákům, zaklekne a za sebe, vysoko do vzduchu háze těžké kameny. A ty ožívají.

Táhlym vláčným pohybem vstáváme, ostře padáme. Drsný kontakt se zemí nám dodává pocit autentičnosti-pravdy. Nacházíme flétnu /Sára/ a její zvuk si předáváme. Jakobychom nepochopili boží dar, flétnu-symbol ráje vracíme zpět Bohům, zahazujeme ji do míst, kde stála Themida. /A Jarda konččně může oklikou přes les a zadem vesnicí spěchat k obřadišti dole./ Mezi oživlými kameny vzniká život přinášející s sebou vzájemné kontakty, nepředvídané vztahy a dokonce i boj o moc! Zjevuje se několik souběžných minipříběhů, diváky intenzivně sledovaných a následně diskutovaných.

Jak vypadal „boj o moc“?

U hromady kamenů byla připravená obrovská dvoumetrová hůl-větev, symbol moci Deukaliona-poutníka a průvodce oživlých. Cestou dolů však tuto hůl Deukalion opustil a zmocnil se jí jeden z kamenů. Právě ten, který vrátil boží dar usmíření-flétnu a který byl následně odmítnut oživlým kamenem-krásnou ženou /Andrea/. Pomocí magické hole se pak snaží získat moc nad světem. Pronáší „temné“ modlitby a provádí záhadné silové pohyby-zaklínání. Snaží se dosáhnout Sáru – nejtajemnější a nejzáhadnější osobu celé pouti. Dan jako mladý hýček uniká z jeho dosahu. Střetá se s Deukalionem, který předtím rozdával divákům kameny-kosti Velké matky /Neožili, nepřidali se. Prováděný obřad se zdál divákům příliš posvátný,

příliš vzdálený, příliš nepochopitelný/. Nezaný král sráží Deukaliona k zemi, pevně se o svou hůl-berlu opírá a hledí divákům do očí. Zamrazilo je? Deukalionovi však o světskou moc nejde. Podívá se směrem k divákům. Mezi námi se objeví Jarda-bůh a přináší obřadní nádobu po okraj naplněnou červeným vínem – symbolem lidské krve, života. Pokládá ji na oltářík a začíná hrát na flétnu. Všemi účastníky jakoby projelo zjevení, objevila se pokora před Bohy, před zázrakem darovaného života. Vášně utichají. Herci padají na kolena. Deukalion zapaluje obřadní oheň a před nedávnm zpupný král ukládá svou hůl-berlu do ohně. Sára zdvihá nádobu s vínem, obřadně se napíjí a podává nádobu dalším. Deukalion ji pak odnáší divákům. Themida se zvukem flétny mizí v kopci. Za ní se vydávají i všichni herci. Došli poznání.

Polem táhne karavana hrdě a pokorně jdoucích lidí, ve větru jim vlaje Černý šat, zapadá slunce a z vesnice na ně štěkají psi.

Vyhuť

září 1989

ZE SPORTU

Kromě výsledků: 1/2-1/2, 1/2-1/2, 1:0, 1:0, 1:0, 1:0, 1/2-1/2, 1:0, 1/2-1/2, 1:0, 1/2-1/2,

uvádíme jednu pěknou partii z Jarního turnaje TJ Praga 1989

John - Hulec

/španělská/

1.e4 e5, 2.f3 Jc6, 3.Sb5 a6, 4.Sa4 d6, /Stará Steinitzova varianta, kterou svého času používal i mistr světa Fischer/, 5.0-0 Sg4, 6.h3 h5 /právě Fischerův výstřelek/, 7.Sx c6?! /nic neřešící novinka/ bxc6, 8.d3 Df6, 9.Jbd2 Se7, 10.De1 g5, 11.Kh1 Sd7, 12.Jg1 Jh6, 13.f3 Dg6, 14.De2 f5, 15.Vf2 f4, 16.Jf1 g4, 17.fxg4 hxg4, 18.Sxf4 exf4, 19.Vxf4 0-0-0, 20.e5 dxe5, 21.Va4 c5, 22.Va5 Vdg8, 23.Dxe5 gxh3, 24.g3 Sxc6 + 25.Kh2 Jg4 mat.

0 - 1

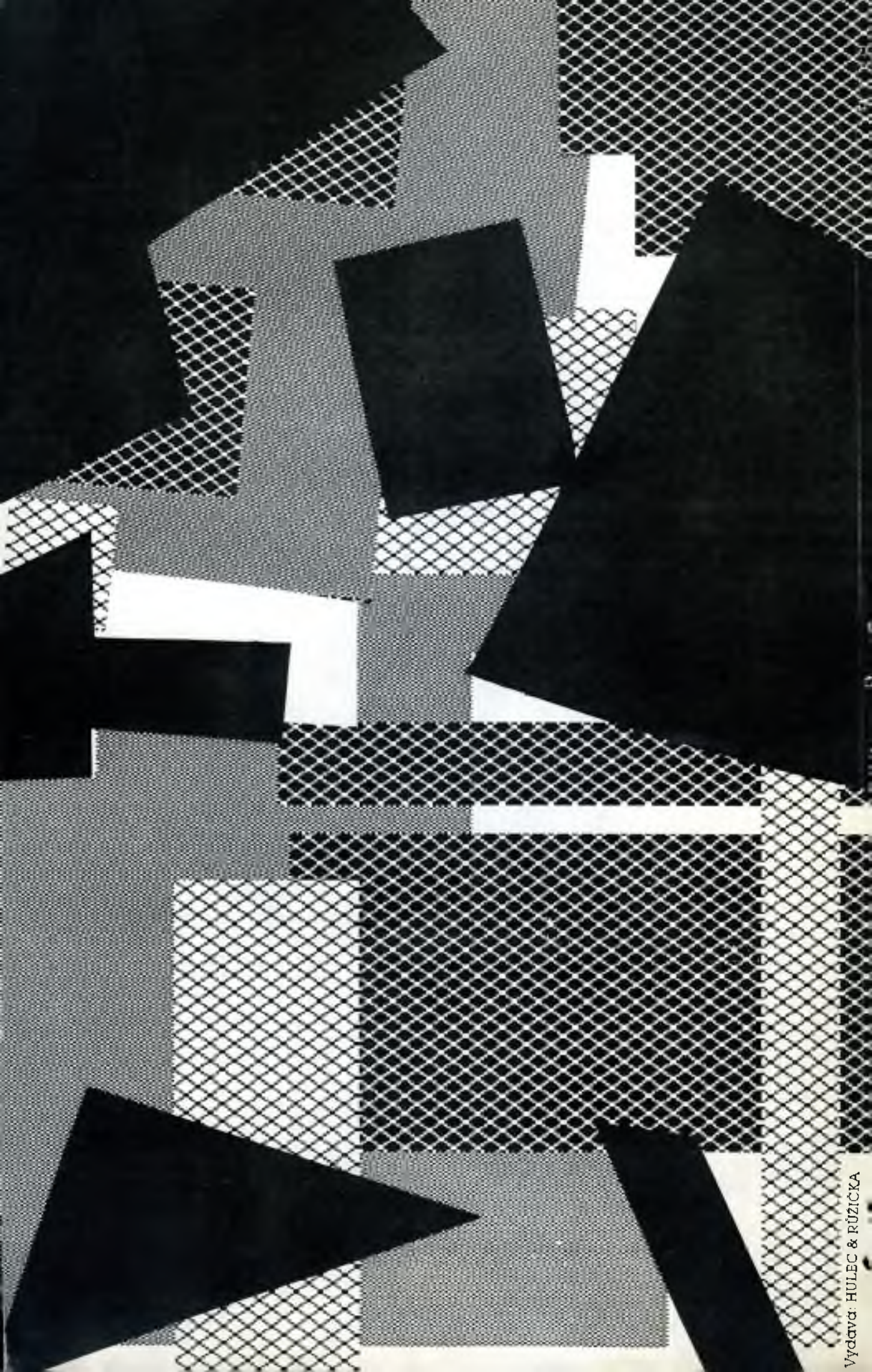
PAVLISMY PETRA HEJDUKA

motto: Vydřet v divadle znamená projít mezi Skyllou a Charybdou, tedy mezi Michákovou a Vangeli

Intenzita Pavlina snažení je přímo úměrná počtu cizinců v hledišti.

Pavlin nápad je zaručeně víc k věci než tvůj.

Pavla není snob, Pavla je nezávislá.

■ STUDIO POHYBOVÉHO DIVADLA
pro BRANICKÉ DIVADLO PANTOMIMY

variace na náměty
tří klasických japonských nō her

STARENA Z HORY
(Obasute)

NA ŘECE SUMIDA
(Sumidagawa)

DÁMA AOI
(Aoi no ue)

Inspirace: Nō divadlo určilo orientační body nostalgie na mapě lidského vědomí...

Téma: Fatalita ženy, ženský démonismus...

Poslání: Vzdech, výkřik, gesto vztažených rukou, pomíjivost...

Nesnáze: Zda se, že východní pojetí smrti je do Evropy nepreložitelné – pokaždé to vy-
znívá jako memento mori...

Nejohroživější z masek klasického nō je „hannja“, maska žárlivosti, maska ženského dé-
mona; zarážející je, že nemá vůbec ženské rysy...

■ STARENA Z HORY

Podle dávného zvyku odnáší syn svou starou matku do hor, aby ji tu zanechal svému
osudů. Svítí měsíc.

Fantom stařeny

Nevěsta hory

Syn / Poutník

Měsíční svit

Eva Černá (maedžite, nočidžite)

Karel Vaněk (waki)

■ NA ŘECE SUMIDA

Vdova hledá svého již rok pohřešovaného syna. Potká obřadní průvod k výročí dětské-
ho umrtí. Jde o jejího chlapce. Zešli.

Vdova

Převozník

Fantom dítěte

Madony

Účastníci obřadu

Jaroslav Volek (šite)

Karel Vaněk (waki)

Benedikt Vangeli (kokata)

Anna Irmanovová, Sára Mračanská, Pavla Michálková
Klára Čulíková, Jana Smrčková, Kateřina Sobolková (dži)

Vdova:

Pohled, převozníku, tam je vidět jakési bílé ptáky, u nás
v Kjótu nevidané. Jaképak mají jméno?

Převozník:

To jsou přece morští rackové...

■ DÁMA AOI

Dáma Aoi, mladá žena prince Gendžiho, je sužována chorobou, kterou ji přivodí bývala
Gendžiho milenka, dáma Rokudžó, z níž se ve spánku odděluje zlý démon žárlivosti.
Dáma Aoi zemře.

Princ Gendži

Dáma Aoi

Dáma Rokudžó

Dáma Rokudžó

jako démon

Putující mnich

– exorcista

Daniel Růžička (wakizure)

Petr Hejduk (šitezure)

Pavla Michálková nebo Jana Smrčková (maedžite)

Vladimír Hulec (nočidžite)

Karel Vaněk (waki)

Převozník:

Měsíc vychází, zvedl se vítr od řeky, už se připozdívá,
nastala chvíle nočních modliteb. A proto všechny žádám,
aby rozezvučeli své zvonky...

Hudba: Giuseppe Tartini (ze sonát Dáblův trýlek a Opuštěná Didona)
Georg Friedrich Händel (z varhaních koncertů)

Scéna a kostýmy: Pavla Michálková

Světla: Michal Brumla

Zvuk: Andrea Brojánková

Režie: Nina Vangeli

Premiéra 28. října 1989